

ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ
& ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΗΣ ΝΕΦΡΟΥ
Διευθυντής: Καθηγητής Ιωάννης Ν. Μπολέτης

ΕΘΝΙΚΟ & ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ «ΛΑΪΚΟ»

ΔΙΑΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ Α΄ ΠΡΟΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΛΙΝΙΚΩΝ

*Κλινικο-Παθολο-Ανατομική Συζήτηση 2018-2019
Πέμπτη, 22 Νοεμβρίου, 2018*

Παρουσίαση: Στάθης Τσιάκας, Ειδικευόμενος Ιατρός Νεφρολογίας

Συζητητής: Παναγιώτης Τσιριγώτης, Αναπ. Καθηγητής Αιματολογίας, Β΄ Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική του Πανεπιστημίου Αθηνών, ΠΓΝ «Αττικόν»

*Παρατεινόμενο Εμπύρετο
σε Λήπτη Νεφρικού Μοσχεύματος*

Στοιχεία Ασθενούς

- Άνδρας, 55 ετών
- Ελληνικής καταγωγής, κάτοικος Αθηνών, ιδιωτικός υπάλληλος

Ατομικό Αναμνηστικό

- Μεταμόσχευση νεφρού από ζώντα συγγενή δότη (1996),
- Πρωτοπαθής νεφρική νόσος: IgA νεφροπάθεια
- Αρτηριακή υπέρταση, Υπερουριχαιμία

Φαρμακευτική Αγωγή

- Μυκοφαινολικό Οξύ 1.5g/d, Tacrolimus 6mg/d
- Μετοπρολόλη 100mg/d, Αλλοπουρινόλη 100mg/d

Συνήθειες–Τρόπος ζωής

- Μη καπνιστής, περιστασιακή χρήση αλκοόλ

Παρούσα Νόσος

- 20 ημέρες δεκατική πυρετική κίνηση
- Φρίκια – Χωρίς λοιπή συμπτωματολογία
- Πυρετός 39,6°C για 3ημέρες → Εισαγωγή MMN

Αντικειμενική Εξέταση

- Όψη, θρέψη: καλή
- Θ: 39,6°C, ΑΠ: 118/55 mmHg, ΣΦ: 85/min, SatO₂: 98%
- Κεφαλή, τράχηλος: Χωρίς παθολογικά ευρήματα
- Αναπνευστικό: Ομότιμα φυσιολογικό αναπνευστικό ψιθύρισμα
- Κυκλοφορικό: S₁S₂ ρυθμικοί, ήπιο συστολικό φύσημα AoV (2/6)
- Κοιλία: Μαλακή – ευπίεστη - ανώδυνη
- Ήπαρ-σπλήνας: Δεν ψηλαφώνται
- Λεμφαδένες: Μη ψηλαφητοί

Εργαστηριακός έλεγχος

➤ Γενική αίματος

WBC: 8.240 κ/μl (Πολυ: 76%, Λεμφο: 7%, Ηωσιν: 0%, **Μονο: 16%**)

Ht: 27%, Hb: 7.9 g/dl (MCV: 79 fl, MCH: 26 pg)

PLT: 321.000/μl

➤ Βιοχημικός έλεγχος

Glu: 128 mg/dl	AST: 40 u/l
Ur: 104 mg/dl	ALT: 56 u/l
Cr: 2.47 mg/dl	γ-GT: 194 u/l
Na: 137 mmol/l	ALP: 241 u/l
K: 4.6 mmol/l	Bil: 0.70 mg/dl
Ca: 9.2 mg/dl	LDH: 156 u/l
Ur. Acid: 8 mg/dl	Alb: 29.7 g/l
CRP: 254 mg/l (φτ<5)	TKE: 102 mm/h
Ferritin: 1796 mg/l	Fib: 777 mg/dl

Εργαστηριακός έλεγχος

- Ηλεκτροφόρηση πρωτεϊνών
άλφα-1: 8.15 g/l (φτ 1.9-4.1), **άλφα-2: 11.2 g/l** (φτ 4.5-9.9),
βήτα-1: 3.87 g/l (φτ 3.0-6.0), **βήτα-2: 5.9 g/l** (φτ 2.0-5.5)
γάμμα: 9.03 g/l (φτ 7.1-15.8)
Χωρίς παρουσία μονοκλωνικού κλάσματος
- Rapid test για γρίπη τύπου A & B: (-)
- Γενική ούρων: WBC: 0-2 κοπ, RBC: 2-4 κοπ, Pr: (-)
- Λήψη καλλιεργείων αίματος & ούρων

Απεικονιστικός έλεγχος

- A/α θώρακος: χωρίς ενεργό παρεγχυματική νόσο

- Χορήγηση **εμπειρικής αντιβιοτικής αγωγής**→ πιπερακιλλίνη-ταζοβακτάμη
- Χωρίς ανταπόκριση → **παράταση εμπυρέτου** → περαιτέρω διερεύνηση:

Εργαστηριακός έλεγχος

- Mantoux test & PCR γαστρικού υγρού για B-Koch: (-)
- Μικροσκοπική εξέταση επιχρίσματος περιφερικού αίματος:
λίγα διεγερμένα λεμφοκύτταρα
- PCR αίματος για CMV : (-), HBsAg, HCV-Ab, HIV-Ab: (-)
- Καλλιέργειες αίματος & ούρων: στείρες

Απεικονιστικός έλεγχος

- U/S καρδιάς: χωρίς παρουσία εκβλαστήσεων
- U/S άνω κοιλίας: ήπια σπληνομεγαλία

Απεικονιστικός έλεγχος

- CT θώρακος: πνευμονικό παρέγχυμα χωρίς οζώδεις ή διάμεσου τύπου αλλοιώσεις, **διογκωμένοι λεμφαδένες στο μέσο μεσοθωράκιο** (δεξιά παρατραχειακά δ : ~2 cm)
- CT άνω-κάτω κοιλίας: **αριστεροί παραορτικοί (δ : ~ 4.5 cm), προαορτικοί (δ : ~2 cm) και παρασπληνικοί (δ : ~1 cm) λεμφαδένες, σπληνομεγαλία (δ : ~ 15cm) χωρίς εστιακές αλλοιώσεις, ήπαρ, πάγκρεας, επινεφρίδια, μεταμοσχευμένος νεφρός και όργανα πυέλου χωρίς παθολογικά ευρήματα, χωρίς ασκιτική συλλογή, εκφυλιστικές αλλοιώσεις στις απεικονιζόμενες οστικές δομές.**

Με βάση τα ευρήματα του απεικονιστικού ελέγχου:

- PCR αίματος για τους ιούς EBV, HHV-6, HHV-8
  - Ανοσοκαθήλωση ορού: (-)
  - β-2 μικροσφαιρίνη: **20.53** mg/l (φτ.: 0.8-2.2)
  - Αιματολογική εκτίμηση → προγραμματισμός ΟΜΒ
- Ο ασθενής απυρέτησε την 9^η ημέρα νοσηλείας → εξιτήριο

- Λίγες ημέρες μετά → υποτροπή εμπυρέτου ως 40° C
  - Οστεομυελική βιοψία: εικόνα αντιδραστικού μυελού με εν μέρει μυελοδυσπλαστικούς χαρακτήρες
  - PCR HHV-6, HHV-8: (-), PCR EBV: **44,401x10³** U/ml
- Μείωση δόσης μυκοφαινολικού οξέος (1g)
- Λοιμωξιολογική εκτίμηση → Έναρξη ακυκλοβίρης 800mg x 5
- Βιοψία ψηλαφητού βουβωνικού λεμφαδένα → φυσιολογική αρχιτεκτονική υφή

Σύνοψη ιστορικού

- Άνδρας, 55 ετών
- Λήπτης νεφρικού μοσχεύματος
- Παρατεινόμενο εμπύρετο
- Λεμφαδενοπάθεια (παραορτικά δ: 4,5cm)
- ↑ δείκτες φλεγμονής (ΤΚΕ, CRP)
- ↑ ηπατικά ένζυμα (SGOT, SGPT, ALP, γGT)
- PCR-EBV (αίμα): $44,401 \times 10^3$ U/ml

Έγινε διαγνωστική εξέταση...

Διαγνωστική εξέταση

- **Χειρουργική βιοψία παραορτικών λεμφαδένων**

Ιστολογική έκθεση

➤ Η αρχιτεκτονική υφή του λεμφαδένα διατηρείται με ήπια ατροφία των λεμφοζιδίων και σημαντική έκπτυξη του παραφλοιού.

➤ Εντός του τελευταίου αναγνωρίζονται άφθονα ιστιοκύτταρα με φαγοκυτταρωθείσα αιμοσιδηρίνη και διάσπαρτα ευμεγέθη κύτταρα με βλαστομοοφή μορφολογία ενίοτε HRS like, κατά μόνας ή σε μικρές ομάδες 2-3

κυττάρ

➤ Τα ε

τους, έ

CD30 κ

➤ Τα β

**EBV (+) λεμφοϋπερπλαστική διαταραχή
μετά από ανοσοκαταστολή (PTLD)
τύπου λοιμώδους μονοπυρήνωσης**

σύνολο

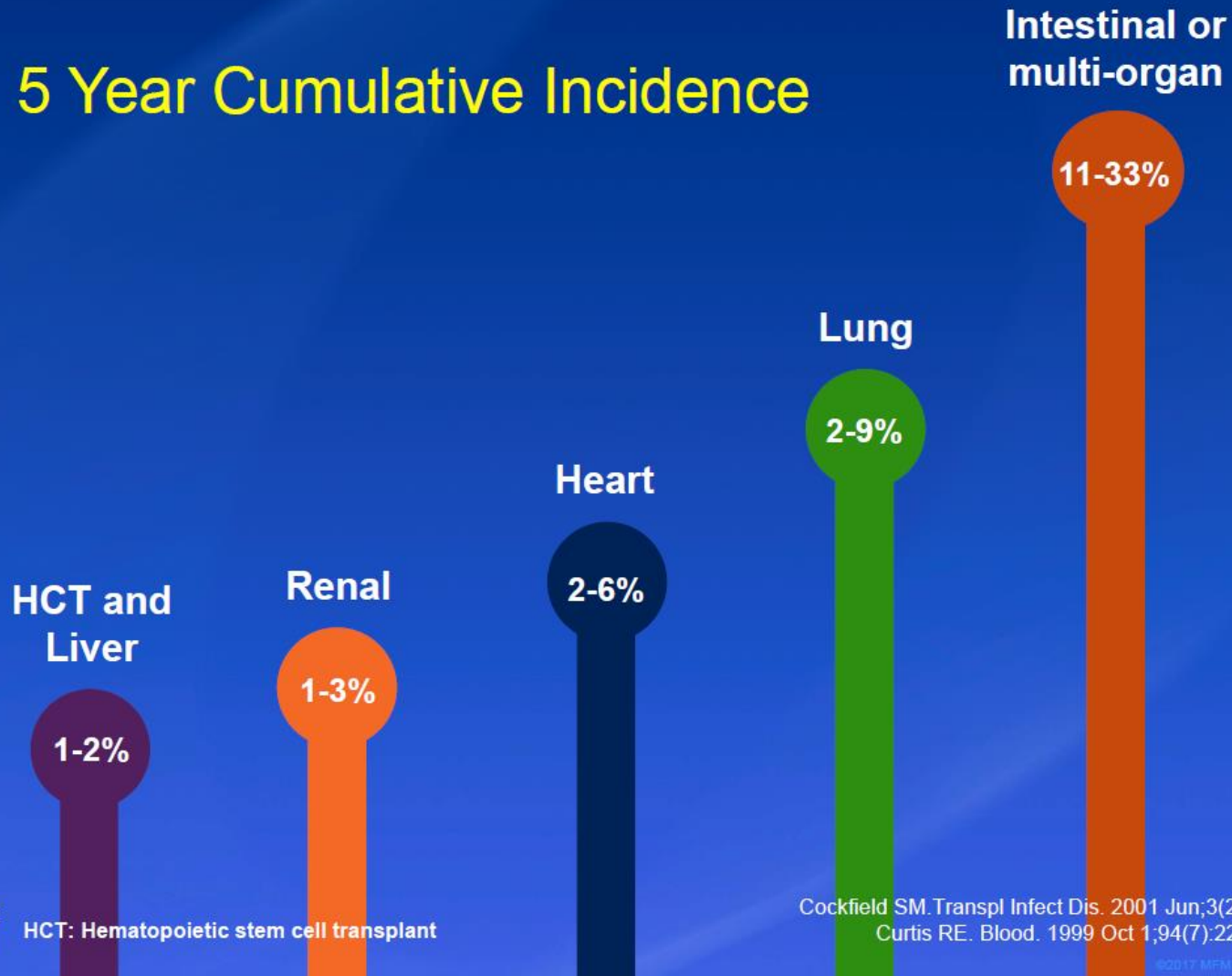
τικά για

κύτταρα

με μικρή υπεροχή των CD4 (+) έναντι των CD8 (+) κυττάρων και αρκετά πολυκλωνικά πλασματοκύτταρα. Περιοχικά παρατηρείται υαλοειδοποίηση του διάμεσου υποστρώματος ως επί υαλίνωσης και άφθονα νεόπλαστα αγγεία σε θυσσάνους. Το ενδοθήλιο των τελευταίων ήταν αρνητικό για HHV-8.

Posttransplant Lymphoproliferative Disease

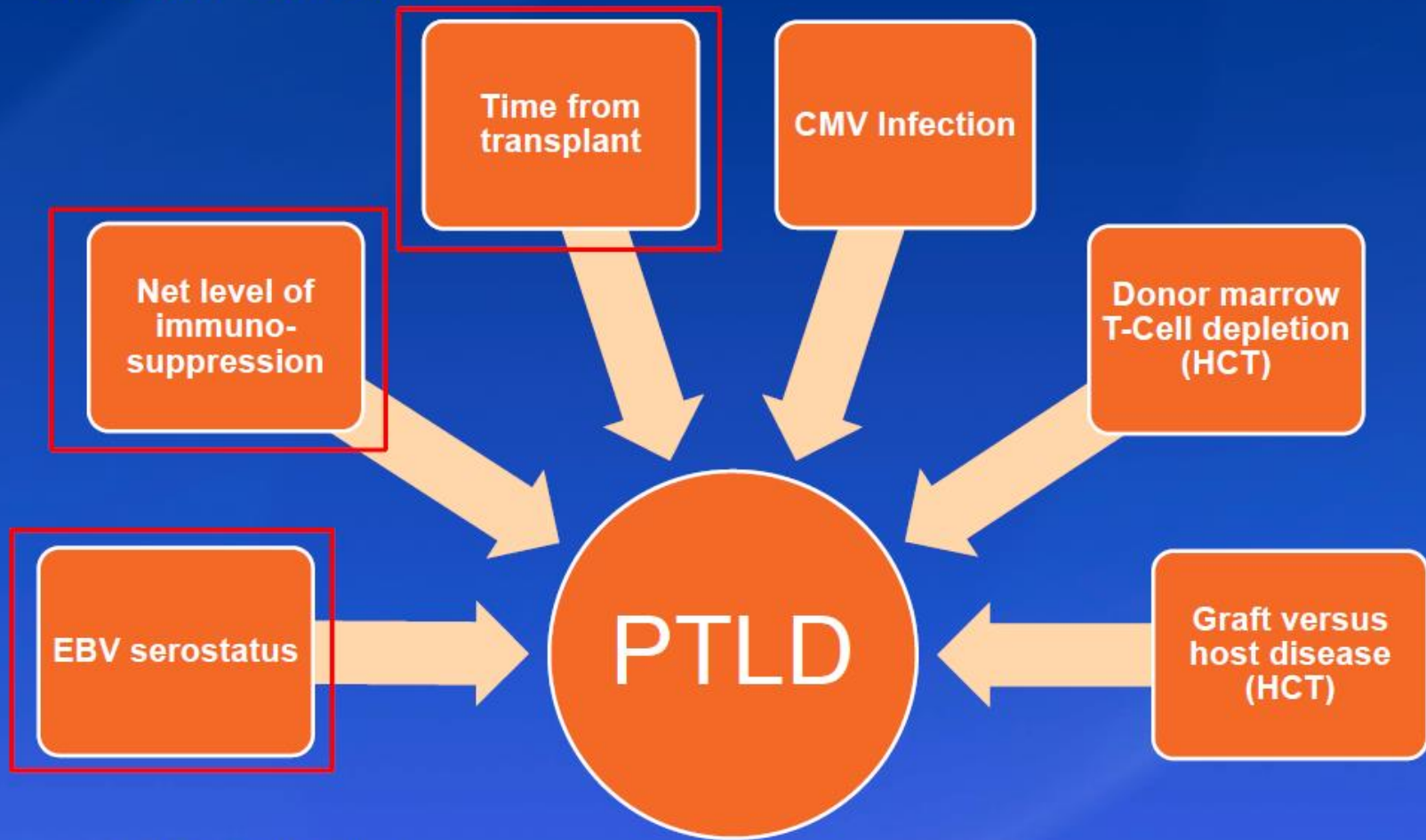
5 Year Cumulative Incidence

HCT: Hematopoietic stem cell transplant

Cockfield SM. Transpl Infect Dis. 2001 Jun;3(2):70-8.
Curtis RE. Blood. 1999 Oct 1;94(7):2208-16.

Risk Factors

EBV: Epstein Barr virus
CMV: Cytomegalovirus
HCT: Hematopoietic stem cell transplant

Time from Transplant

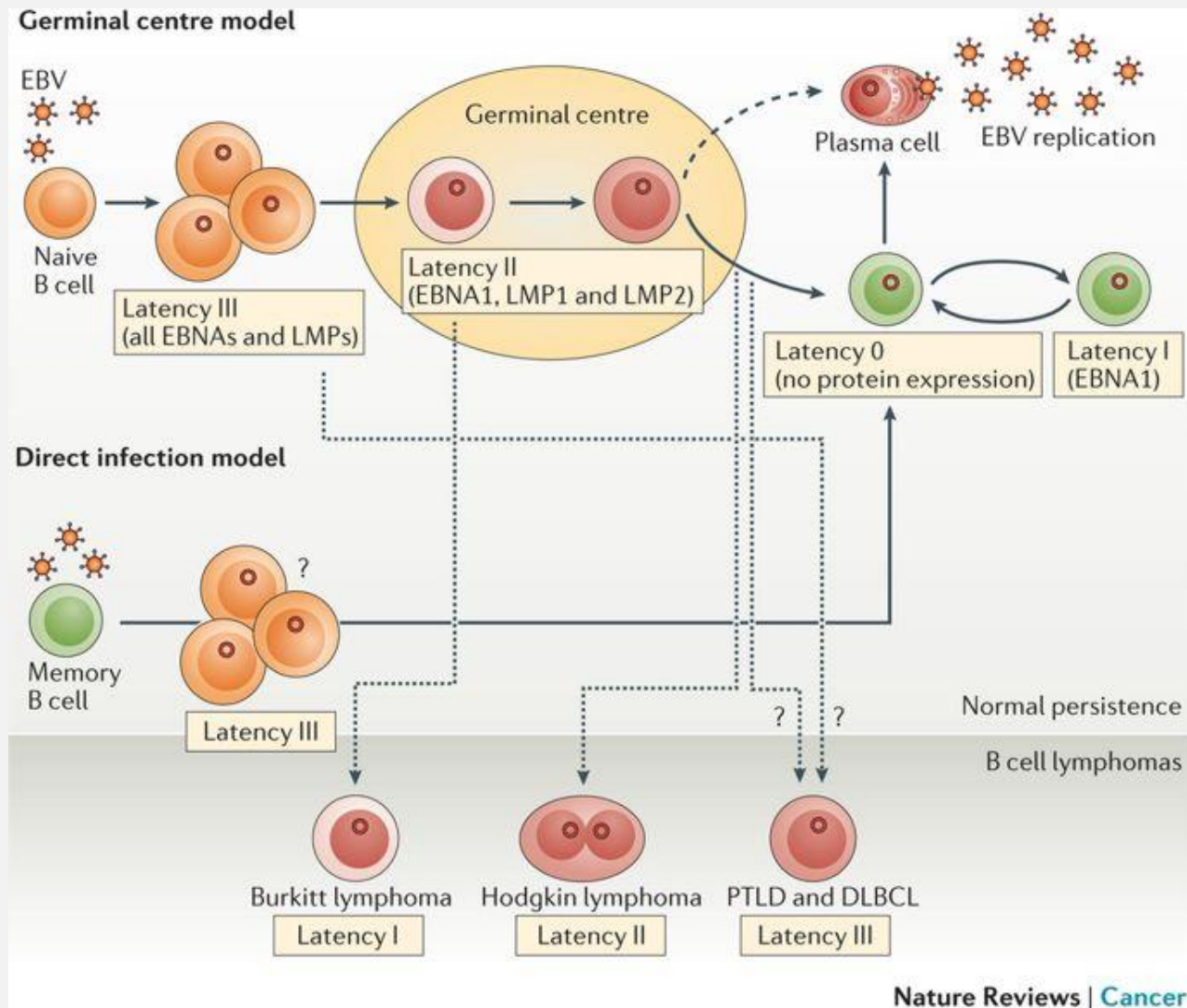

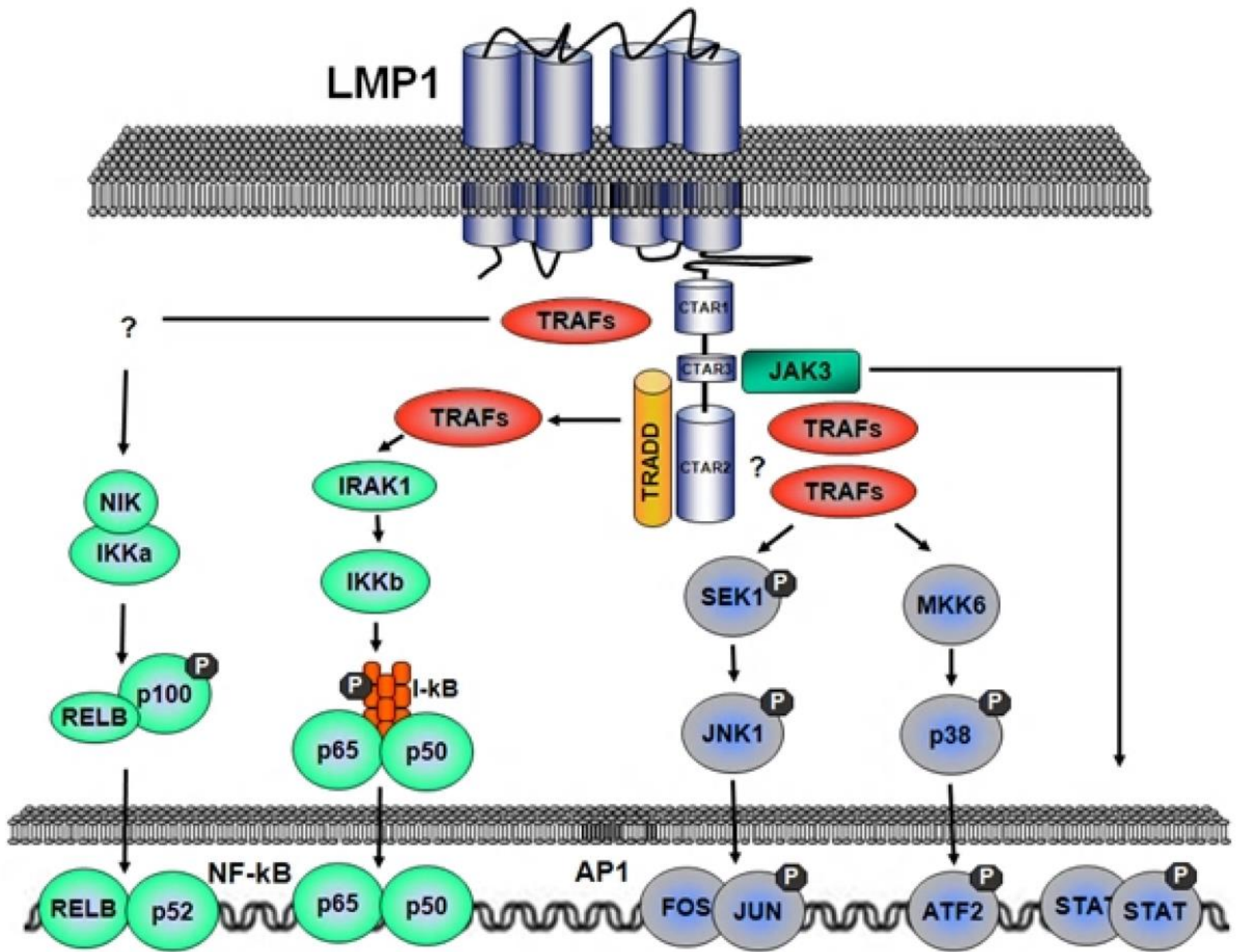
- >80% of cases
- EBV-positive disease most common

- EBV-negative disease
- Multifactorial
- Poorer prognosis

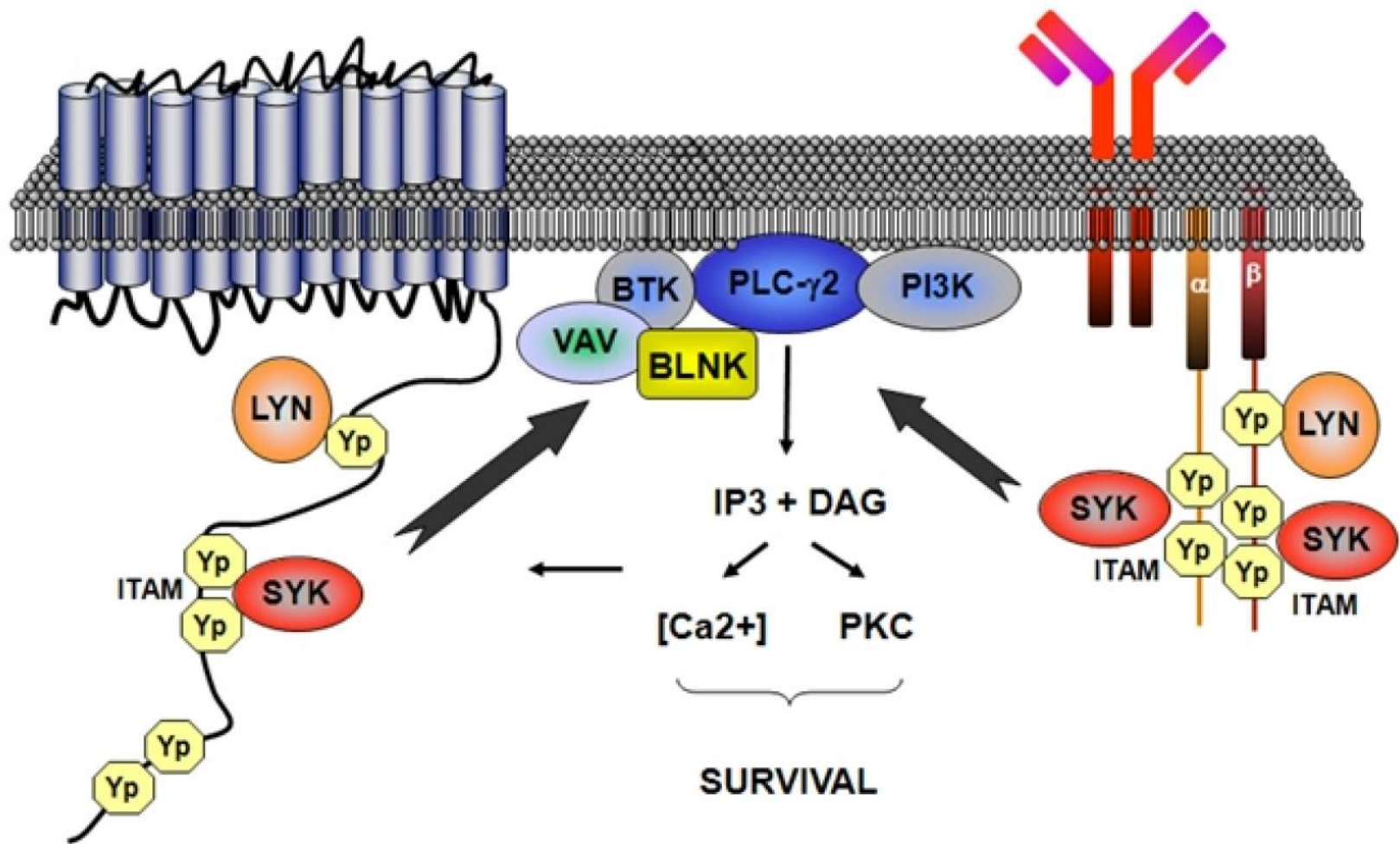
The EBV life cycle

LMP2A

BCR

Table 3: Categories of posttransplant lymphoproliferative disorder (PTLD)

Early lesions¹

- Plasmacytic hyperplasia
- Infectious mononucleosis-like lesion

Polymorphic PTLD

Monomorphic PTLD

(classify according to the lymphoma they resemble)

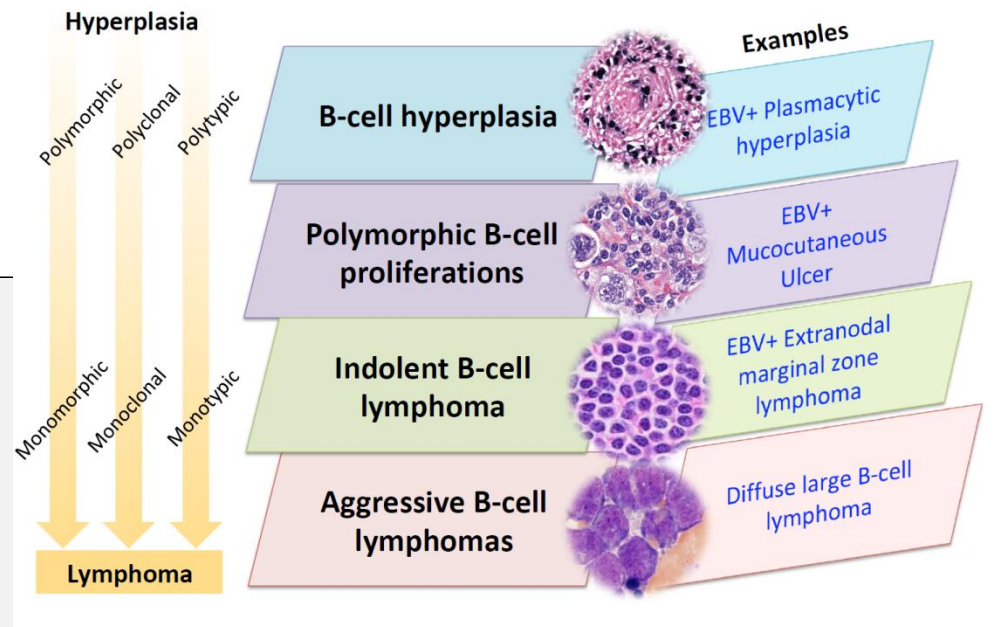
B cell neoplasms

- Diffuse large B cell lymphoma
- Burkitt lymphoma
- Plasma cell myeloma
- Plasmacytoma-like lesion
- Other²

T cell neoplasms

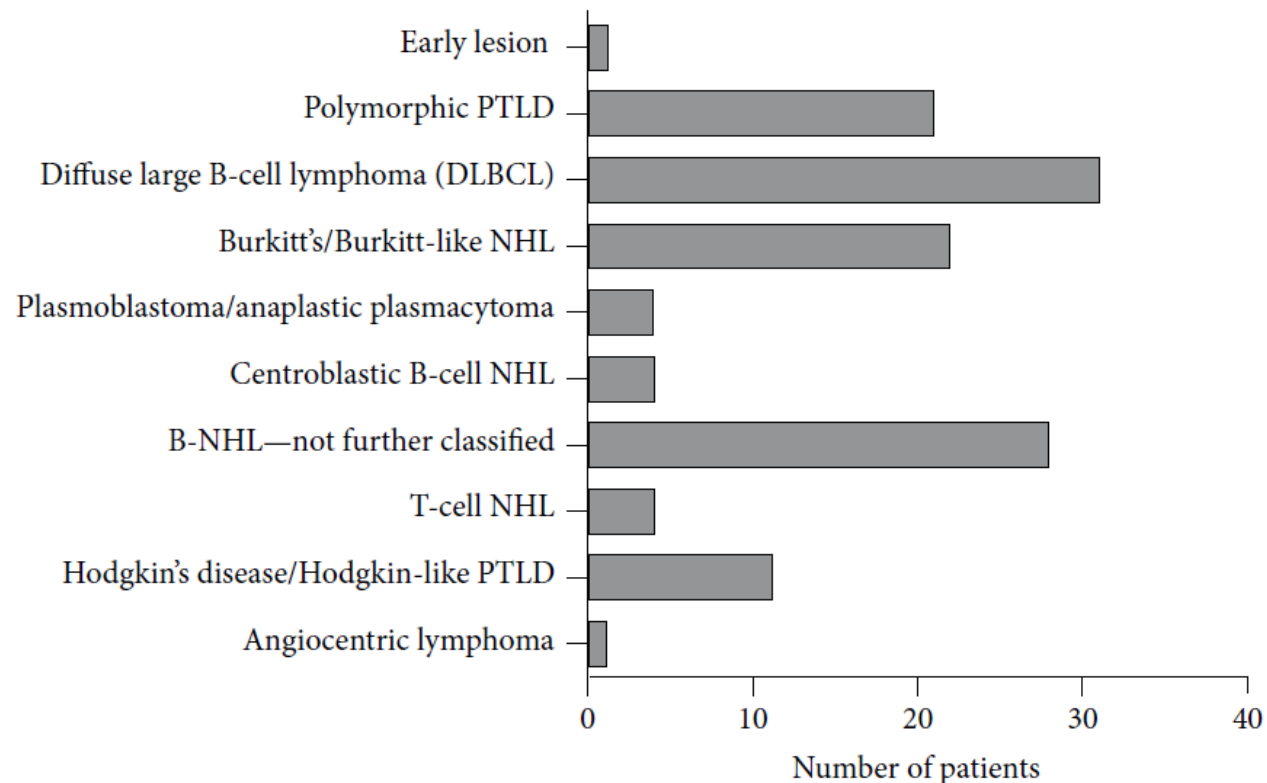
- Peripheral T cell lymphoma, NOS
- Hepatosplenic T cell lymphoma
- Other²

Classical Hodgkin lymphoma-type PTLD

Review Article

Posttransplant Lymphoproliferative Disease after Pediatric Solid Organ Transplantation

Primary EBV infection-associated PTLD	EBV-associated PTLD with EBV-reativation and non EBV-associated PTLD					
Antiviral treatment + IR	Immunosuppression reduction (IR)					
	CD20-positive PTLD			CD20-negative PTLD		
Early lesion- ... DLBCL-type PTLD	wait for response to IR					
	Early lesion-	Poly-morphic PTLD	... DLBCL-type- ... PTLD	Burkitt-PTLD	pCNS PTLD	
	Ann Arbor stage I	Ann Arbor stage II-IV	Ann Arbor any stage	Ann Arbor stage I	Ann Arbor stage II-IV	Ann Arbor any stage
no CR	4 courses rituximab (R)	Sequential treatment (ST): 4 courses rituximab (R) followed by 4 cycles of CHOP-21 + GCSF in fixed sequence ⁺⁺			4xR plus HD-MTX*	
no CR	no CR [†]				or	
4 courses rituximab*	surgical resection / radiotherapy +/- 4 additional courses R		4xR plus WBRT*	radio-therapy for plasmocytoma-like PTLD: also surgical resection	4# PAD or ABVD + GCSF (if response but no CR after 4 cycles: additional cycles)	6-8 cycles CHOP-21 + GCSF [‡]

Figure 1. PTLD in adults after SOT: What to do? A treatment algorithm.

Table 3 Recommended guidelines for the reduction of immunosuppression in PTLD.

Europe⁴⁹

- Maintain only steroids OR
- decrease by 50% the anti-calcineurin drugs and stop other immunosuppressive agents eg azathioprine/mycophenolate)

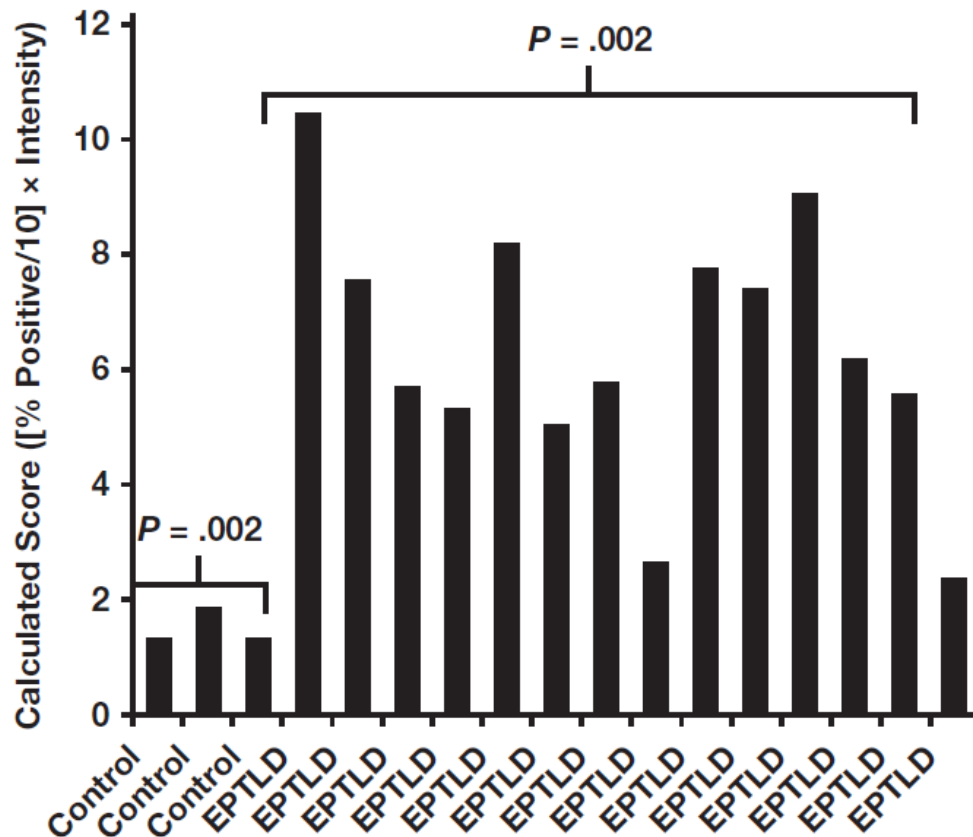
USA⁴⁵

- Limited disease: 25% reduction in immunosuppression
  - Extensive disease: Critically ill: stop all except prednisolone 7.5–10mg/day. Not critically ill: decrease cyclosporine/tacrolimus by 50%, discontinue azathioprine/mycophenolate and maintain prednisolone 7.5–10mg/day
-

Early Posttransplant Lymphoproliferative Disease

Clinicopathologic Features and Correlation With mTOR Signaling Pathway Activation

blood®

Prepublished online January 7, 2016;
doi:10.1182/blood-2015-09-672030

The clinical significance of EBV DNA in the plasma and peripheral blood mononuclear cells of patients with or without EBV diseases

Jennifer A. Kanakry, Aparna M. Hegde, Christine M. Durand, Allan B. Massie, Amy E. Greer, Richard F. Ambinder and Alexandra Valsamakis

Key Points :

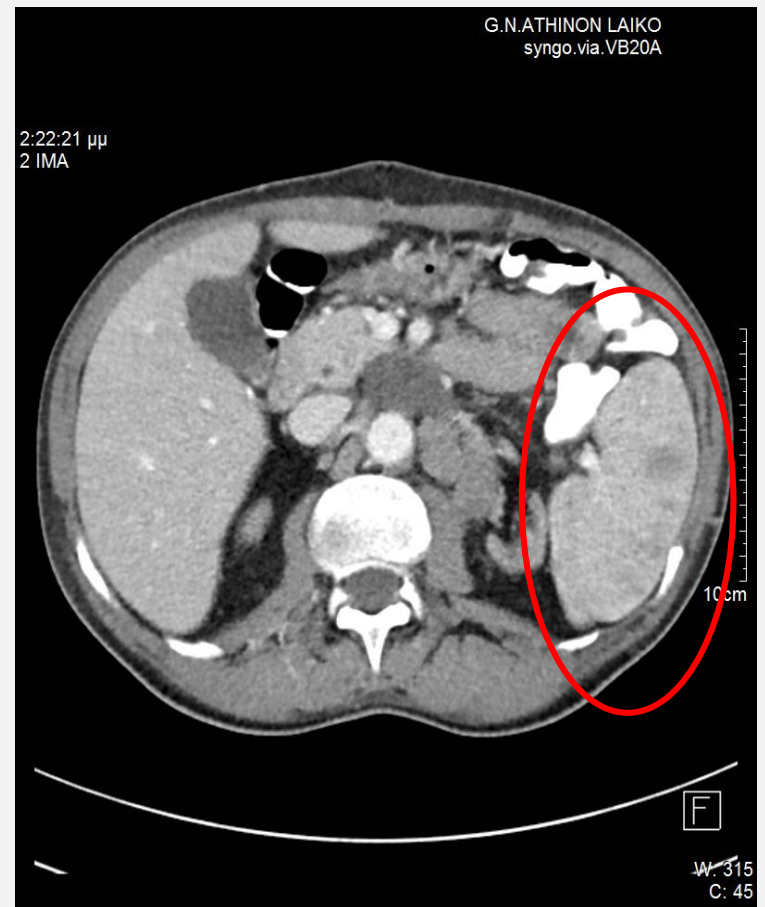
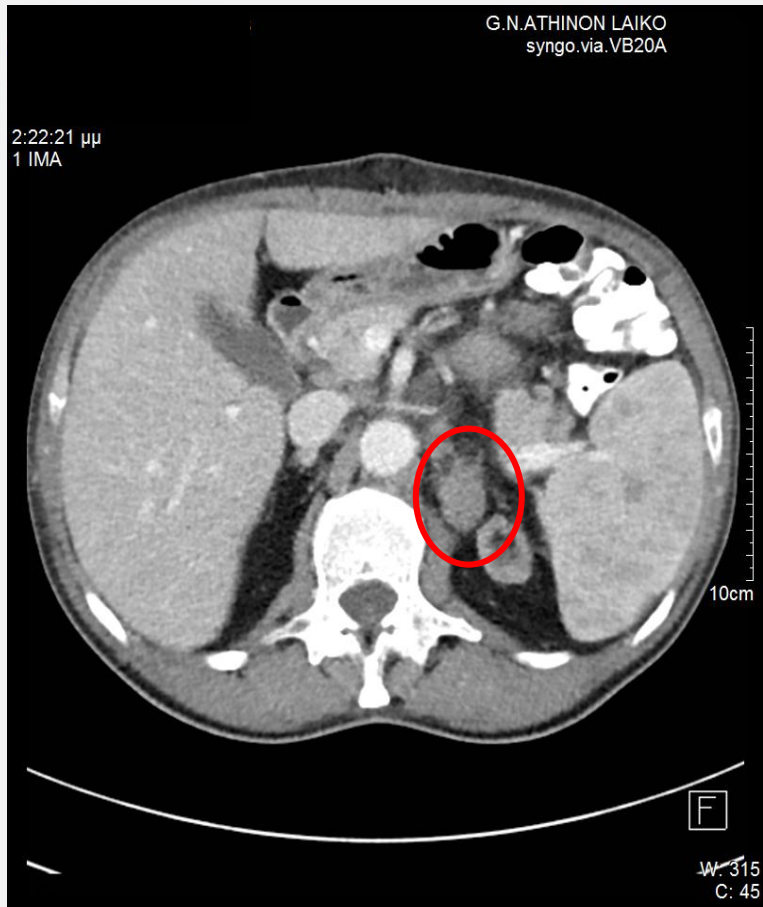
- Cell-free (plasma) EBV DNA performs better than cellular EBV DNA as a marker of a broad range of EBV+ diseases
- Within a largely immunocompromised and hospitalized cohort, detection of EBV DNA in plasma is uncommon in the absence of EBV⁺ disease

Πορεία νόσου

- Διακοπή μυκοφαινολικού οξέος → ύφεση πυρετού
- Συνέχιση αντικής αγωγής με **ακυκλοβίρη**
- Αιματολογική εκτίμηση → Χορήγηση μονοκλωνικού αντι-CD20
rituximab (375mg/m²)/w x 4

Πορεία νόσου

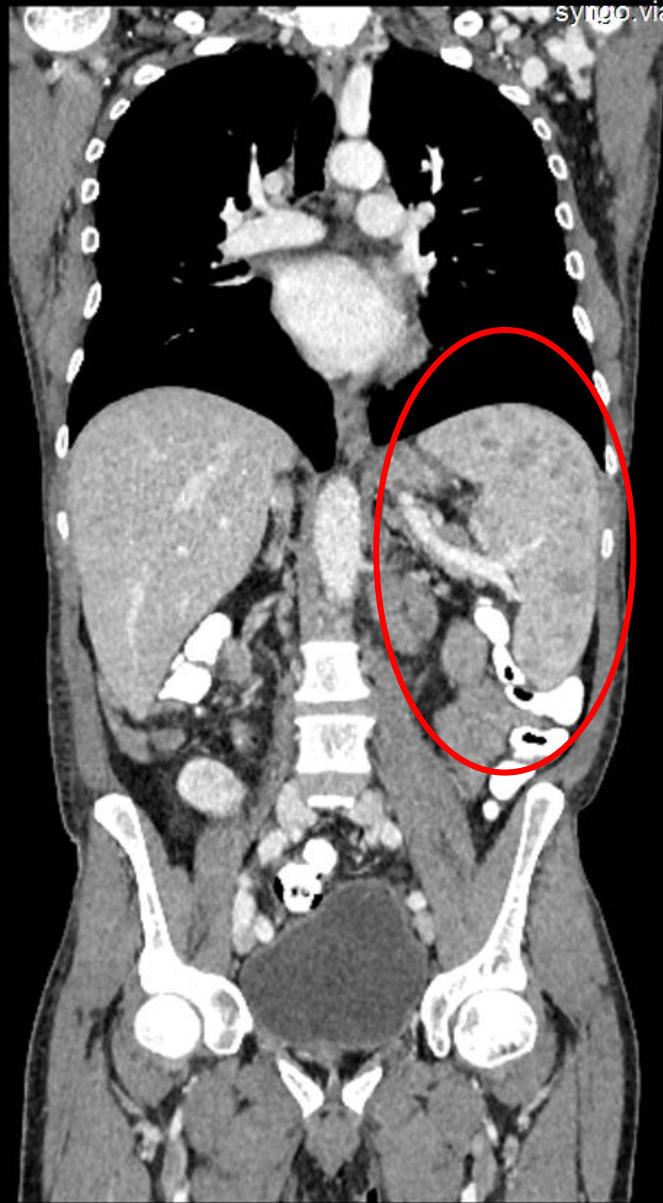
- 3 μήνες μετά → Υποτροπή εμπυρέτου (40° C) → εισαγωγή MMN
- CRP: **334** mg/l, SGOT: **63** U/l, SGPT: **80** U/l, γGT: **246** U/l, ALP: **367** U/l
- Κλινικοεργαστηριακή διερεύνηση → αποκλεισμός μικροβιακής λοίμωξης
- CT θώρακος – κοιλίας:
  - Επανελέγχονται μειωμένων διαστάσεων οι **λεμφαδένες μεσοθωρακίου**(δ: 1,5cm)
  - Ηπατομεγαλία** χωρίς εστιακές αλλοιώσεις
  - Σπληνομεγαλία με υπόπυκνες αλλοιώσεις στο παρέγχυμα**
  - Επανάλεγχος **διογκωμένων (AP) παραορτικών λεμφαδένων** χωρίς ιδιαίτερη μεταβολή στο μέγεθος (2,3 x 1,4 cm)
- PCR – EBV: **28,591 x 10³** IU/ml από **1,436 x 10³** IU/ml προ μηνός

G.N.ATHINON LAIKO
syngo.via.VB20A

ID: 87250
* 8/9/1963, M
Study 1

2:22:15 $\mu\mu$
7 IMA

A

W: 315
C: 45

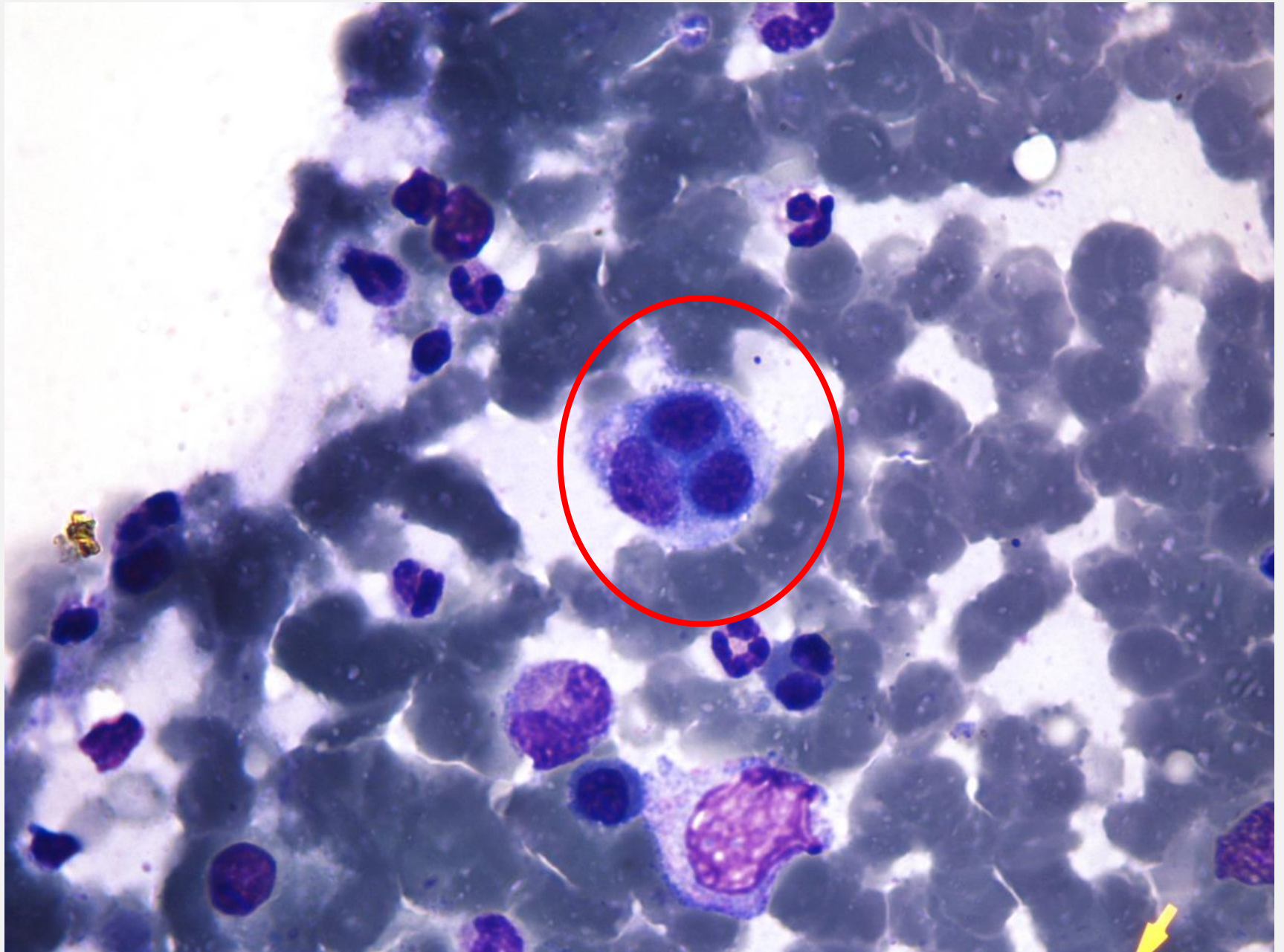
Πορεία νόσου

- Εμπειρική αντιβιοτική αγωγή + επανέναρξη ακυκλοβίρης
- Εμμένον εμπύρετο – Περαιτέρω αύξηση ηπατικών ενζύμων
- Hb: **7,7g/dl** (MCV: 86), WBC: 6330/μl, PLT: 223 k/μl
- Φερριτίνη: **11.175** ng/ml, Τριγλυκερίδια: **425** mg/dl
- Υποψία αιμοφαγοκυτταρικού συνδρόμου → Μυελόγραμμα:

Η ερυθρά σειρά υπολείπεται σημαντικά σε σχέση με την κοκκιώδη.

Η μυελική σειρά εκπροσωπείται με έντονη στροφή προς τα αριστερά, βαριά τοξική κοκκίωση και μεγαλοβλαστοειδή αλλοίωση.

Μεγάλη αύξηση των φαγοκυττάρων του μυελού με **ερυθροφαγοκυττάρωση**.

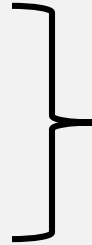

Πορεία νόσου

➤ 5/8 διαγνωστικά κριτήρια:

- Πυρετός > 38,5°C
- Σπληνομεγαλία
- Φερριτίνη > 500ng/ml
- Τριγλυκερίδια > 265mg/dl
- Αιμοφαγοκυττάρωση

HLH EBV-related

➤ PET – scan:

- Υπερμεταβολισμός στο σπληνικό παρέγχυμα (SUVmax: 4,6)
και σε παραορτικούς λεμφαδένες (SUVmax: 2,9)

➤ Θεραπεία:

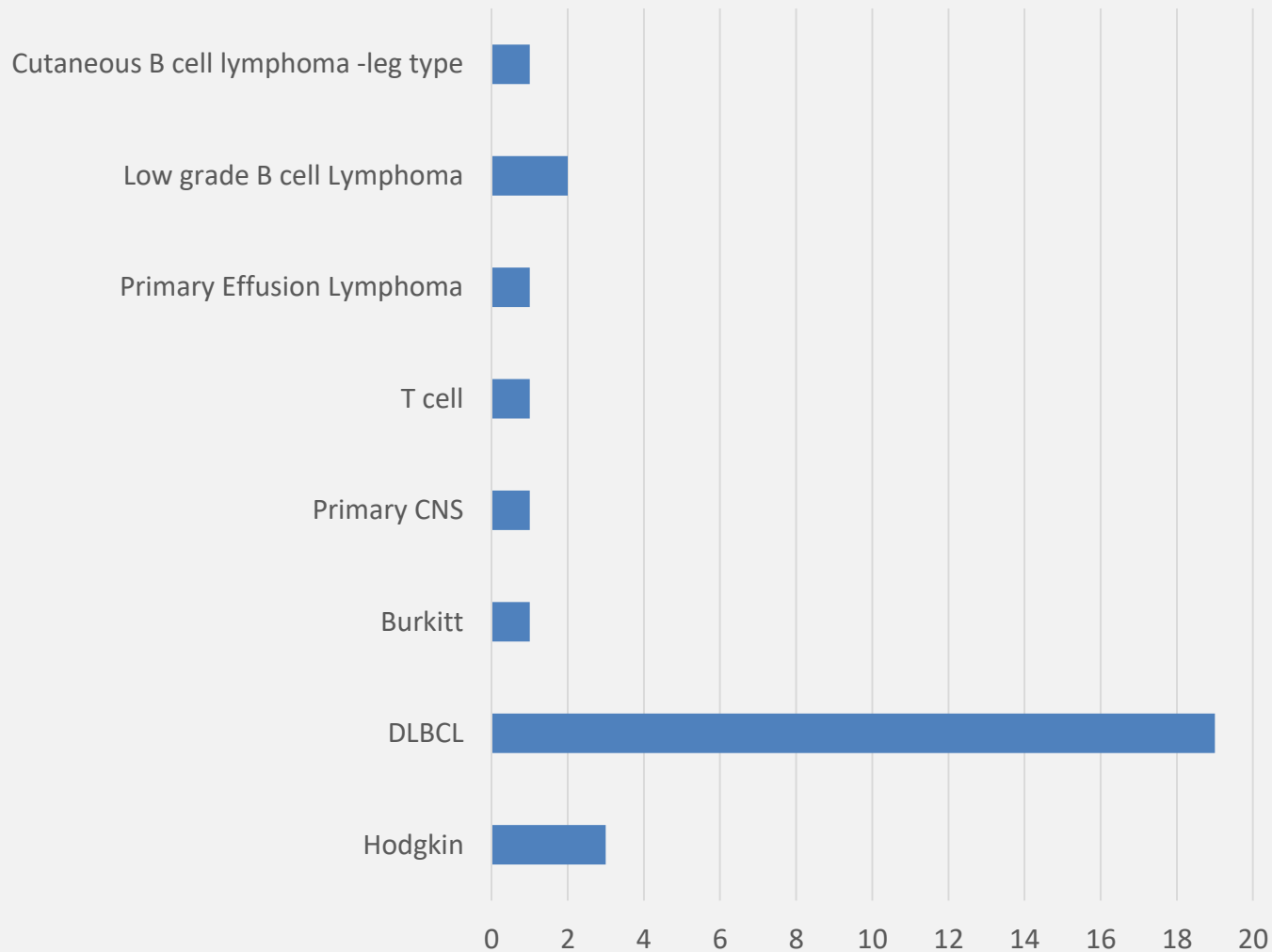
- Δεξαμεθαζόνη + IVIG (HLH-94 protocol)
- Διακοπή tacrolimus
- Άμεση ανταπόκριση

Πορεία νόσου

- PCR-EBV (αίμα): μη ανιχνεύσιμο
- Αλλαγή **tacrolimus** σε **everolimus** (mTOR-inhibitor)
- Last follow-up:
Άριστη κλινικοεργαστηριακή κατάσταση

PTLDs (Κατάταξη κατά WHO) - Δεδομένα ΜΜΝ ΓΝΑ Λαϊκό

Τύποι PTLDs

Αριθμός ασθενών n:30

Χρόνος εμφάνισης λεμφώματος σε σχέση με τη μεταμόσχευση

